

HOGYAN HASZNÁLJUK AZ ANGOLBAN

A MELLÉKNEVEKET ÉS HATÁROZÓKAT

Először beszéljünk a melléknevekről! A mellékneveket arra használjuk, hogy emberek, dolgok, helyek, stb. tulajdonságairól beszéljünk. Tehát akkor, amikor azt akarjuk mondani, hogy valaki/valami valamilyen.

A melléknevek az esetek többségében megelőzik azt a főnevet, amire vonatkoznak (mint magyarul):

smart dog – ügyes kutya

hungry people – éhes emberek

high building – magas épület

Éppúgy, mint a magyar nyelvben, az angolban is előfordulhat az, hogy egy dolognak több jelzője is van, ilyenkor azonban figyelni kell a helyes szórendre.

A mellékneveket általában két csoportra lehet osztani: tényközlő és véleménykifejező melléknevek. Általában a véleménykifejező melléknevek megelőzik a tényközlő mellékneveket.

She has got nice (véleménykifejező) **long** (tényközlő) **hair.** – *Szép hosszú haja van.*
I had a delicious (véleménykifejező) **cold** (tényközlő) **drink.** – *Ittam egy finom hideg italt.*
We bought a beautiful (véleménykifejező) **large** (tényközlő) **round** (tényközlő) **glass** (tényközlő) **table.** – *Vettünk egy szép nagy kerek üvegasztalt.*

Amennyiben – mint az utolsó példamondatban is – több tényközlő melléknév van a mondatban, úgy a következők szerint szokták követni egymást:

**HOW BIG (nagyság) → HOW OLD (kor) →
WHAT COLOUR (szín) → WHERE FROM
(eredet) → WHAT IS IT MADE OF (miből
készült)**

–ed és –ing végződésű melléknevek

Számos – főleg érzelmekre vonatkozó – melléknévnek van **–ed** és **–ing** végződésű formája, amelyeket a tanulók sokszor össze szoktak keverni. A legkönnyebben úgy lehet megjegyezni ezeket, hogy az **–ed** végződésűek személyre vonatkoznak (valaki valahogy érzi magát – pl. bored, interested, satisfied) az **–ing** végződésűek pedig dolgokra, amelyektől az ember az **–ed** végződésű melléknév által kifejezett módon érzi magát.

Hogy ezt könnyebben meg lehessen érteni, lássunk pár példát!

I feel bored because the film is boring. – *Unatkozom, mert unalmas a film.*

Mary is interested in biology because biology is interesting. – *Mary-t érdekli a biológia, mert a biológia érdekes.*

–ed végződésű melléknevek (Past Participles – befejezett melléknévi igenevek)

Az **–ed** végződésű melléknevek magyar megfelelői a befejezett melléknévi igenevek. Minden igéből képezhető, tulajdonképpen ez a forma az ige 3. alakja. Ezt a nem rendhagyó igéknél az ige szótári alakjának a végére „biggyesztett” **–ed** végződéssel kapjuk meg, míg a rendhagyó igéknél meg kell tanulni a 3. alakokat (ezért is érdemes a rendhagyó múlt időikkel – 2. alak – együtt megtanulni rögtön a 3. alakokat is).

AMAZED – AMUSED – EXCITED - SURPRISED

-ing végződésű melléknevek (Present Participles – folyamatos melléknévi igenevek)

-ing végződésű melléknevek magyar megfelelői a folyamatos melléknévi igenevek. Ezeket is minden igéből lehet képezni, mindössze egy **-ing** végződést kell az ige szótári alakjának a végére tenni.

Most pedig tanuljunk meg néhány fontos és hasznos melléknevet! (Ezek egyébként mindig igéből képződnek, így az igét is meg fogom adni, ami az alapját képezi ezeknek a mellékneveknek.)

AMAZING – AMUSING – EXCITING - SURPRISING

VERB	IGE	-ED	JELENTÉS	-ING	JELENTÉS
amaze	lenyűgözni	amazed	lenyűgözött	amazing	lenyűgöző
amuse	szórakoztatni	amused	jól érzi magát	amusing	szórakoztató
excite	felizgatni	excited	izgatott	exciting	izgalmas
fascinate	elbűvölni	fascinated	elbűvölt	fascinating	elbűvölő
inspire	inspirálni	inspired	inspirált	inspiring	inspiráló
satisfy	kielégíteni	satisfied	elégedett	satisfying	kielégítő
surprise	meglepni	surprised	meglepett	surprising	meglepő
thrill	izgalomba hoz	thrilled	izgatott	thrilling	izgató. izgalmas
annoy	idegesíteni	annoyed	bosszús	annoying	idegesítő
bore	untat	bored	unatkozik	boring	unalmas
confuse	összezavarni	confused	összezavart	confusing	zavarba ejtő
embarrass	zavarba hozni	embarrassed	zavarban van	embarrassing	zavarba ejtő, kínos
disappoint	csalódást okozni	disappointed	csalódott	disappointing	csalódás okozó
frighten	megijeszteni	frightened	ijedt	frightening	ijesztő
frustrate	frusztrálni	frustrated	frusztrált	frustrating	frusztráló
horrify	megrémisztetni	horrified	rémült	horrifying	rémisztő
shock	sokkolni	shocked	sokkos	shocking	sokkoló
threaten	fenyegetni	threatened	fenyegetett	threatening	fenyegető
tire	fárasztani	tired	fáradt	tiring	fárasztó
interest	érdeklődést kelteni	interested	édekli valami	interesting	érdekes

Határozók

Angolul a melléknevekből nagyon egyszerűen tudunk határozókat képezni, egyszerűen a melléknév végére kell biggyesztenünk egy **-ly** végződést! Nézd csak!

quick – **quickly** – *gyors* – *gyorsan*

careful – **carefully** – *óvatos* – *óvatosan*

serious – **seriously** – *komoly* – *komolyan*

beautiful – **beautifully** – *szép* - *szépen*

Figyelj, mert nem minden **-ly** végződésű szó határozó! Ezek például nem: -), mert ezek „sima” melléknevek:

friendly – *barátságos*

lively – *élénk*

elderly – *idős*

lonely – *magányos*

silly – *ostoba*

lovely – *bájos, pompás, remek*

Ha ezekből határozót akarunk képezni, azt kétféleképpen tehetjük meg. Nézzük meg a **friendly** melléknévvel:

friendlily – barátságosan (Vigyázz, a **-ly** képző előtti **-ly** 'y'-ja 'i'-re változik!) **vagy: in a friendly way** - barátságosan

Azt is meg kell tanulnunk, hogy nem minden melléknévből tudunk **-ly** végződésel határozót alkotni. Van néhány melléknév, amelyből rendhagyó módon képezzük a határozót:

GOOD → WELL

Your English is good. – *Jó az angoltudásod.*

You speak English well. – *Jól beszélsz angolul.*

Tony is a good violinist. – *Tony jó hegedűs.*

Tony plays the violin well. – *Tony jól hegedül.*

A következő kifejezésekben is a **well** szót használjuk:

well-dressed – *jól öltözött*

well-known – *jól ismert*

well-educated – *jól képzett*

well-paid – *jól fizető*

Fast, hard, late

Ez a három szó önmagában (mindenféle toldalék nélkül) lehet melléknév és határozó is:

MELLÉKNÉV	MAGYARUL	HATÁROZÓ	MAGYARUL
My car is fast.	Gyors az autóm.	My car goes fast.	Gyorsan megy az autóm.
I am a hard worker.	Kemény dolgozó vagyok. (Szépen magyarul: Keményen dolgozom.)	I work hard.	Keményen dolgozom.
The plane was late.	Késlett a repülő.	I got up late on Saturday.	Szombaton későn keltem fel.

Van két szó, amelyek nagyon sokakat megtévesztenek, ezért gyorsan elmondom a tudnivalókat róluk is!

Hardly

Jelentése: alig, és semmi köze a **hard** (kemény – melléknév, keményen – határozó) szóhoz, ami egymagában tud melléknév és határozó is lenni. Tehát még egyszer: A **hardly** azt jelenti, hogy alig!

I hardly ate anything yesterday. – *Alig ettem valamit tegnap.*

Lately

Jelentése: az utóbbi időben. Nem pedig a **late** határozóvá alakított formája!

Have you seen Arthur lately? – *Láttad Artúrt az utóbbi időben?*